

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ

Утвърждавам,

Ректор:

/проф. д-р Магдалена Миткова

КОНСПЕКТ

ЗА ПИСМЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
по ПЕДАГОГИКА И ПСИХОЛОГИЯ
за специалност „СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА“
редовно и задочно обучение

Въпроси по педагогика

1. Научен статут на педагогиката – обект и предмет проблемна ориентация на педагогиката, система на педагогическите науки, връзки на педагогиката с други науки, основни педагогически категории.
2. Възпитателен процес – същност, етапи и цели. Характеристики на възпитателния процес. Педагогическа система. Самовъзпитанието – показател за ефективността на възпитателния процес.
3. Социализация на детето от предучилищна и начална училищна възраст. Механизми за социализация.
4. Принципи на възпитание – определение, класификация.
5. Методи на възпитание – същност, класификация и характеристика на методите.
6. Цели и фактори на възпитание – същност, особености и видове фактори на възпитание. Характеристика на целта на възпитанието. Еволюцията в целта на възпитанието.
7. Структуроопределящи развитието на личността страни на възпитанието: интелектуално, нравствено, естетическо, трудово, физическо възпитание – същност, задачи, цел, форми, методи.
8. Процесът на обучение – модели. Принципи на обучението – същност и характеристики.
9. Цели на образованието и обучението. Теории и таксономии. Съдържание на обучението – регламентиране, подбор и структуриране извън сферата на формалното образование.
10. Ученето и преподаването в обучението. Същност, стратегия, стилове, специфика на взаимоотношението „учене-преподаване“ в обучението.
11. Форми и методи на обучение. Същност, класификации, характеристики.
12. Едукометрия и контрол в образованието и обучението. Същност на измерването и контрола. Диагностика и прогностика в образованието.
13. Проблеми на интегрираното (приобщаващо) образование – организация и подготовка за интеграция.

Въпроси по психология

1. Анализ на психологическите школи – структурализъм, функционализъм, психоанализа, бихевиоризъм, гашалтпсихология, хуманистична психология.
2. Съвременни теории за психичното развитие на човека. Неосъзнати психични процеси. Азът – източник на осъзнатост. Възприятие, видове и свойства на възприятието. Илюзии и представи. Индивидуални особености на представите.
3. Видове човешки потребности и описанието им. Усещане, чувство и видове усещане.
4. Памет и въображение. Видове памет и въображение. Закономерности на запомнянето, съхраняването, възпроизвеждането и забравянето в обучението.
5. Психологически закономерности на логическото познание в учебно-възпитателния процес.
6. Мислене и форми на мислене. Реч и речеви процеси. Вербално и невербално общуване.
7. Периодизация във възрастовата психология. Етапи на развитие на детето от 0 до 4 години – физиологично и когнитивно развитие.
8. Стадий на детско развитие от 5 до 15 год. Кризи на 6-8-годишна възраст. Криза на пубертетната възраст.
9. Психологическа структура на учебната дейност. Формиращи функции на учебната дейност.
10. Способностите в учебно-възпитателния процес и формирането им. Развитие на специалните способности.
11. Психология на самообучението. Автоматизиране на умствени и практически действия за самообучение. Психолого-педагогически условия за формиране на похвати за самообучение.
12. Карл Юнг – Развитие на личността и теория за психологичните типове. Петфакторен модел за личностните черти.
13. Социално-когнитивна теория на Бандура и Мишел.
14. Индивидуална психология на А. Адлер – стремежът към превъзходство и феноменът „стил на живот“.

Въпроси по социална педагогика

1. Социално-педагогическата работа като професия – професионално образование и професионално възпитание на социалния работник. Професионализъм в социалната работа. Комуникативна професиограма на социалния педагог-работник.
2. Социално-педагогическата работа в системата на образованието – същност, особености. Социално-педагогическа работа в училищни институции. Социален работник и социален педагог.
3. Взаимодействие на социалния педагог/работник с клиента – същност, особености, основни подходи към професионалното взаимодействие на социалния педагог/работник с клиента.
4. Професионални рискове в социално-педагогическата работа – същност, видове. Синдром „емоционално изгаряне“. Супервизията – средство за превенция на „емоционалното изгаряне“.
5. Методи на социално-педагогическа работа – същност, особености, класификация на методите на социална работа. Методологически основания на методите на социално-педагогическата работа. Основни подходи при подбора и прилагането на методите на социално-педагогическа работа.

6. Процесът на помагане и методите на социално-педагогическа работа – същност и особености на процеса на социално подпомагане. Място на методите в реализацията му. Итеракцията клиент-система. Същност, особености, реализация. Умения и ценности за социално-педагогическа работа – същност, особености, формиране. Психолого-педагогически и социални проблеми на потисничеството.
7. Методи на социално-педагогическа дейност с отделни личности – общи и специфични изисквания при подбора на методите за индивидуално общуване с хора, нуждаещи се от помощ. Методи за настройване към себе си и клиента. Методи за установяване на нови взаимоотношения. Методи за настройване на клиента към проблема, който ще бъде в съдържанието на общуването. Методи за формиране на умения за емпатия. Методи за преодоляване на страха от общуването.
8. Социално-педагогическа работа с групи – групата като система от взаимна помощ. Видове групи. Подготвителна дейност и формиране на групата. Фази на социална работа с групи.
9. Превантивната педагогика в системата на науките за човека и като част от педагогическото познание. Методологически основания на превантивната педагогика. Превантивната педагогика в системата на педагогическите науки. Връзка на превантивната педагогика с другите науки за човека.
10. Детето с девиантно поведение и трудното дете като социално-педагогически проблем – понятие за дете с девиантно поведение и трудно дете. Особенности и проявления. Социално-педагогически детерминанти за появата на трудни деца и деца с девиантно и деликвентно поведение.
11. Процесът на ресоциализация – условия и фактори за ефективна ресоциализация. Педагогическото взаимодействие и ресоциализацията на децата. Превенция на агресивността и наркоманиите сред подрастващите.
12. Системата за превантивна и корекционно възпитателна дейност и ресоциализация на децата – същност и особености. Видове институции за превенция и ресоциализация на деца и подрастващи.
13. Методи и средства за изследване в ерготерапевтичната практика.
14. Форми и средства на организация на спортно-състезателна дейност в социално-педагогическата практика. Нетрадиционни спортни игри и упражнения адаптирани за деца и ученици със СОП.

Литература:

1. Борисова, В., Социализация и ресоциализация, С. 2001
2. Борисова, В., Алтернативи за деца в риск, С. 2003
3. Бояджиева, Н., П. Митева, Гняв и агресивно поведение при децата (превенция, технологии и методи за справяне), С. 20018
4. Витанова, Н. 2009. Основи на училищното обучение. Шумен: УИ „Константин Преславски”
5. Василев, Гр., В. Сотирова, Методи на социалната работа, Бл. 2000
6. Гайдаров, К., Девиантното поведение на непълнолетните (социално-психологически механизъм), С. 1998
7. Ганева, М., З. Ганева, Професионални умения за хуманитарните специалности, I и II част, Б. 2004.
8. Джонев, С. Социална психология, том 2 Общуване. Личност, С., 1996
9. Дилова, М. Експериментална психология на познанието, С., 2008

10. Дерижан, И., Технология на социалната работа с деца, Бл. 2001.
11. Димитров, И., Деца и юноши в криза, С. 2007
12. Димитров, Л и кол. Теория на възпитанието, С. 2008
13. Дичева, Е., Родители и деца (методологически акценти), Я. 2005
14. Дичева, Е., Необходимост и възможности за корекционно-въпитателна дейност с шест-седемгодишни трудни деца от непълни семейства, (авторереферат на дисертация), С. 2000
15. Ериксон, Е. Идентичност – младост и криза, изд. „Наука и изкуство”, 1996
16. Зографова, Й. Проблеми на агресивността у човека, С., 1997
17. Калчев, Пл. Тормоз и виктимизация на връстниците: Проблеми на психосоциалната адаптация, С., 2003
18. Наркомании – злоупотреба с психоактивни нещества (триезичен терминологичен речник за превантивна дейност), С. 2002
19. Пиаже, Ж. сп. „Педагогика” 1996, бр.8
20. Петров, П., М. Атанасова. 2001. Образователни технологии и стратегии за учене. София: Вѳда Словѳна-ЖГ
21. Петров, Г., Детската престъпност, В. Т. 1997
22. Радев, П., Педагогика, Пл. 2004
23. Рангелова, Ем. (2005) Методика на възпитателната дейност. Изд. „Екс-прес”, Г.
24. Тодорина, Д. 2010. Форми на обучение. Благоевград: УИ „Неофит Рилски”
25. Тодорова, Л. 2008. Възпитанието в началната училищна възраст. УИ „Неофит Рилски”
26. Чавдарова-Костова, С., В. Делибалтова, В. Господинов. 2012. Педагогика. София: УИ „Св. Кл. Охридски“
27. Наредба за приобщаващото образование, Обн. - ДВ, бр. 89 от 11.11.2016 г.
28. Закон за закрила на детето
29. Закон за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
30. Конвенция за правата на детето
31. Правилник за детските педагогически стаи
32. Правилник за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи.
33. Адлер, А. Смисльт на живота., Плевен 1997 г.
34. Айзенк Х. Ю., Модел за личност., С., 1987 г.
35. Величков, А., Психология на индивидуалното социално поведение., 2006 г.
36. Георгиев Л., Психология на развитието и възрастова психология., С. 2005 г.
37. Голман, Д. Емоционалната интелигентност. С.: „Изток – Запад”, 2011.
38. Градев, Д., Критичната социална психология. С. 2012.
39. Джонев, С., Социална психология, т. 1, 2, 3, 4, 5, София, 1996-2006.
40. Маджаров, Г., Психология на развитието в детско-юношеска възраст., В. Търново, 2011.
41. Маслоу, А., Мотивация и личност., С., 2010 г.
42. Минчев Б., Обща психология. Изд. Снѳла, 2012 г.
43. Нойес, Р. Б. Изкуството да ръководиш себе си. Овладей емоционалната си интелигентност. ИК „Персей”, 2011.
44. Сиймън Дж., Д. Кенрик, Психология С., 2003 г.
45. Славин Р., Педагогическа психология., С., Изд. Наука и изкуство, 2004 г.
46. Сърнбърг Р., Уенди Уилямс, Педагогическа психология, Изд. Изток-запад, 2014.
47. Фърнъм, Е., Индивидуалните различия на работното място, София, „Изток-Запад“, 2012.
48. Юнг, К. Г., Избрано – книга първа. Плевен, 1993 г.

49. Минчева П., 2018, Ерготерапия в педиатрията, Академично издателство „Русенски университет“ ISBN 978-954-712-745-6
50. Тодорова Л., Теоретични основи на ерготерапевтичния процес, Академично издателство „Русенски университет“ ISBN 978-954-712-561-2
51. Ганева, Ганева, „Двигателна терапия – Кинезитерапия“, учебник, изд. Ирита-принт, Казанлък, 2004
52. Димитрова, Зл., Подвижни игри със съвременни сюжети, изд. „Лиبرا скорп“, Бургас 2017
53. Димитрова, Зл., Анимативният подход в образователния по физическо възпитание и спорт в детската градина и началното училище, изд. „Лиبرا скорп“, Бургас 2017
54. Томова, Д; Иванов, Ст., Физическо възпитание, социална интеграция, спорт, Благоевград, 2011, Университетско издателство „Неофит Рилски“

Приет на заседание на катедра „Педагогика и методика на обучението“, протокол № 6 от 17.01.2023 г.

Р-л- катедра

– (проф. д-р Румяна Папанчева)